

ADALET

İLKOKUL

AFİŞ PANO ÇALIŞMASI

RED KİT

**YALAN
SÖYLEMEM**

**AYRIMCILIK
YAPMAM**

**HAKSIZLIK
YAPMAM**

YA SİZ ?

HAZIM SACİD TAŞTEPE

AFİŞ PANO ÇALIŞMASI

İyi olmak kolaydır,

Zor olan adil olmaktır.

VICTOR HUGO

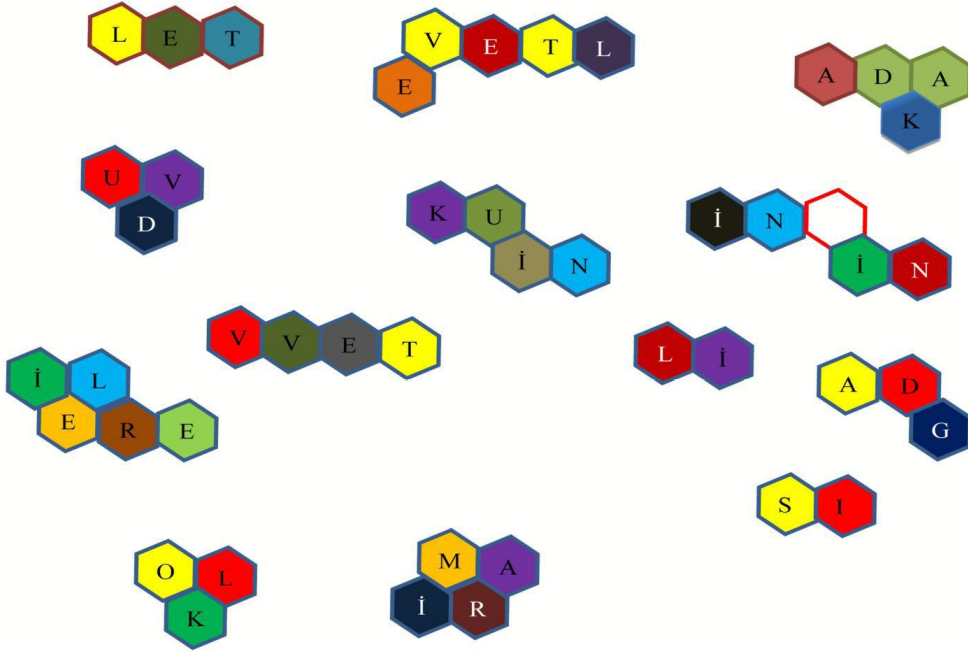
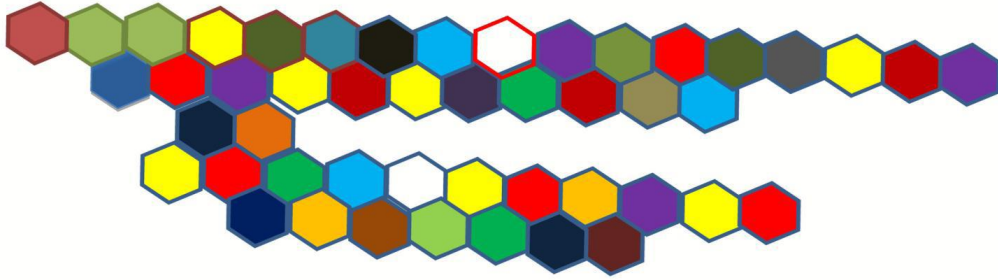
ÇALIŞMA KAĞIDI

GİZLİ SÖZÜ BUL

1000

5000

adalet

NOT: PETEKLERDEN AYRILAN PARÇALARI YERLİ YERİNE YERLEŞTİRİN VE GİZLİ SÖZÜ BULUN.

ÇALIŞMA KAĞIDI

MASAL DRAMALARI

- ✓ Öğretmen öğrencilerin zihinlerinde adalet kavramını oluşturduktan sonra drama etkinliğine geçer.
- ✓ Drama konuları bilinen masalların sonlarının değiştirilmesiyle oluşturulmuştur. Öğrenciler bu masalları kullanarak masalı devam ettirmeyi, iş birliği yaparak sonuca ulaşmayı öğrenirler.
- ✓ Öğretmen sınıfta iki drama grubu oluşturur ve öğrencilere rollerini dağıtır. Dramada geçen roller;

Karga ile Tilki Masalı İçin Drama Roller;

Tilki
Tilkinin avukatı
Görgü şahidi (Dramada istenirse kullanılır.)
Karga
Karganın avukatı
Görgü şahidi (Dramada istenirse kullanılır.)
Hâkim
Hâkim yardımcısı
Savcı

Tilki ile Leylek Masalı İçin Drama Roller;

Tilki
Tilkinin Avukatı
Görgü Şahidi (Dramada istenirse kullanılır.)
Leylek
Leyleğin Avukatı
Görgü Şahidi (Dramada istenirse kullanılır.)
Hâkim
Hâkim yardımcısı
Savcı

- ✓ Öğretmen çocukları motive etmek için Ek-1 ve Ek-2'deki masalları dinletip masalın sonuna gelmeden masalı keserek öğrencilerde merak uyandırabilir
- ✓ Drama grupları Ek-3 ve Ek-4'deki drama kartlarının sonunu kendileri yazıp oynarlar..
- ✓ Drama sırasında öğrenciler rollerine uygun kostümler giyinebilirler.
- ✓ Öğrenciler dramanın sonunu istediği gibi bitirebilir.
- ✓ Drama sırasında öğretmen dramayı dondurabilir. Sınıftaki öğrencilere dramayla ilgili sorular sorabilir.
- ✓ Dramanın sonunda öğretmen sınıfa dönerek hâkimin adaletli davranıp davranmadığını, Hâkimin yerinde olsalardı nasıl bir karar vereceklerini sorar.
- ✓ Öğrencilerin yorumlarında dramanın sonu olumlu ve olumsuz olarak doğaçlama tekrar oynanır. Sonlar birbirleriyle kıyaslanır. En adaletli olan sona ulaşılmaya çalışılır.
- ✓ Dramada rol alan öğrencilere teşekkür edilerek drama sonlandırılır.

DRAMA

YARAMAZ ALİCAN

- ✓ Öğretmen sınıftan seçmiş olduğu öğrencilere bir ders öncesinden EK-1 deki hikayeyi verir.
- ✓ Öğretmen adaletle ilgili sınıfla konuşma yapar. Öğrencilerinde fikirleri alınır.
- ✓ Öğretmen seçmiş olduğu öğrencilerde verdiği hikayeyi canlandırmalarını ister.
- ✓ Hikaye canlandırıldıktan sonra öğretmen aşağıdaki soruları öğrencilere sorar:
 - Alican'ın davranışları sizce yanlış mı? Neden?
 - Bir insanın yaramaz olması onun adaletli olmadığı anlamına gelir mi?
 - Adaletli bir insan neden doğru sözlü olmalıdır?
 - Bahadır neden Alican suçlandığı halde konuşmadı.
 - Alican'ın/Bahadır'ın yerinde siz olsaydınız nasıl davranırdınız?
- ✓ Cevaplar alındıktan sonra etkinlik sonlandırılır.

EK – 1

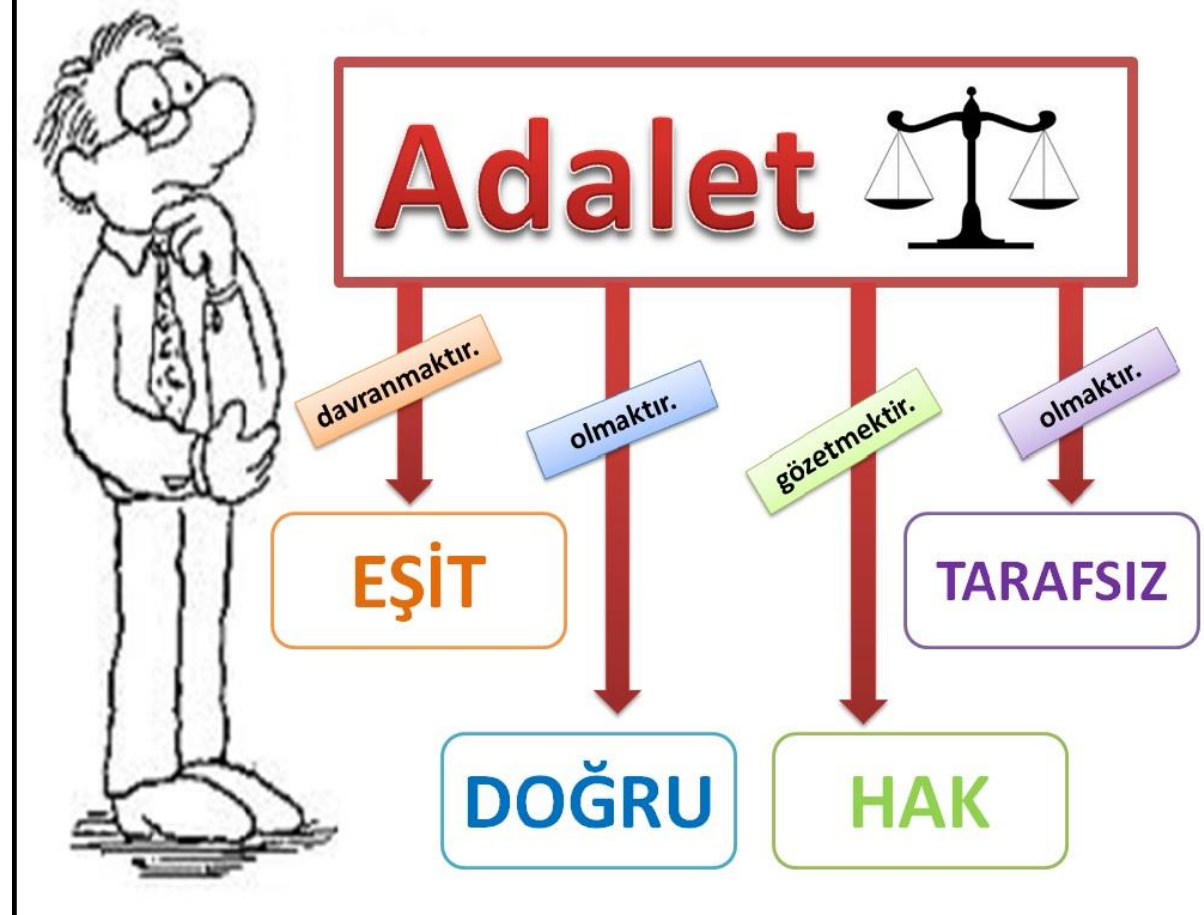
YARAMAZ ALİCAN

Alican sınıfın en yaramaz çocuğudur. Arkadaşlarının saçını seçer, oyun oynarken onların canını acıtır. Hatta sırf şaka olsun diye yalanlar söylerdi. Alican'ın sırası her zaman dağıktır bu da yetmezmiş gibi arkadaşlarının sırasını da dağıtır. Derslerde bir anda bağırır, öğretmeni ve arkadaşlarını rahatsız ederdi. Arkadaşları Alican'a yaklaşmak istemese de öğretmeni onu diğer öğrencilerinden ayırmazdı. Alicanların sınıfı yılsonu gösterisi yapacaktı bu yüzden öğretmen her öğrenciden kostüm için para toplamak üzere sınıfta en güvendiği öğrencisi Bahadır'ı seçti. Bahadır tüm sınıftan paraları topladı ve bir zarfın içinde çantasına koydu. Alican'ın babası ona uzaktan kumandalı bir araba aldı. Alican da arkadaşlarıyla birlikte oynamak için onu ertesi gün okula götürdü. Bahadır ağlayarak öğretmene önceki gün paranın kaybolduğunu yani çalındığını söyledi. Öğretmen sabah Alican'ın yeni arabasını görünce ondan şüphelendi, üstelik bilgisayar dersinde kitabını unuttuğu için sınıfa gitmişti ama sınıfta kimse yoktu. Alican arabasıyla oynarken öğretmen yanına geldi ve çaldığı parayı geri vermesini söyledi. Onu affedeceğini de söyledi. Alican ağlamaya başladı ve kendisinin almadığını söyledi. Ama ona inanmak çok zordu. Öğretmen tam sınıfa girerken Bahadır'ın apartmandan arkadaşı öğretmene bir zarf uzattı ve Bahadır'ın bu zarftaki parayı düşürdüğünü söyledi. Bahadır neye uğradığını şaşırıp çünkü parayı düşürdüğünü biliyordu. Çok utandı ve mahcup oldu. Hemen Alican'dan özür diledi...

Elif Emine Balcı

KAVRAM HARİTASI

ADALET

KAVRAM HARİTASI

PROJE

ADALETİ ÖĞRENIYORUM

PAZARTESİ

- ✓ Öğretmen, çocuklar sınıfa gelmeden önce yeni bir bebeği evcilik oyuncaklarının arasına, yeni bir arabayı taşıtların arasına, birkaç küp yapbozu da eğitici oyuncakların arasına koyar.
- ✓ Öğretmen, çocuklar sınıfa girdiğinde, onlara sınıftaki yenilikleri sorar ve fark etmeleri için zaman tanır.
- ✓ Öğretmen, çocuklar oyuncakları bulduğunda, kimlerin onlarla oynamak istediğini sorar. Herkesin onlarla oynama hakkı olduğunu söyler. Oyuncaklarla herkesin oynayabilmesi için nasıl bir çözüm yolu bulabiliriz? Vb. sorularla çocukların önerilerini alır.
- ✓ Öğretmen, çocuklara buldukları paylaşım yöntemleri ile yeni oyuncaklarla oynama fırsatı verir.
- ✓ Süreç içinde öğretmen daha çok gözlemci konumundadır. Paylaşım konusunda haksızlıklara şahit olduğunda anında müdahale eder ve birbirimizin haklarına saygı göstermemiz hususunda çocuklarla konuşur. (Gerekliyorsa oyunlarına dâhil olur)

SALI

- ✓ Öğretmen, sınıfı gruplara ayırır ve her grubun arkadaşlarıyla yan yana duracak şekilde hep birlikte bir yarım ay oluşturmalarını sağlar.
- ✓ Öğretmen, çocuklara örnek bir olay anlatır. Böyle bir durumda olayı çözebilmek için neler yapabileceklerini drama gruplarının kendi aralarında tartışarak canlandırmalarını ister.
- ✓ Öğretmen, gruplar tartışmalarını bitirdiğinde, ilk grubu ortaya davet eder ve dramalarını yapmalarını ister.
- ✓ Öğretmen, sırayla tüm grupların oyunlarını sergilemesini sağlar ve her biri hakkında çocuklarla sohbet eder.

ÖRNEK OLAYLAR

1. Sınıfa çok güzel bir oyuncak alındı. İki arkadaşında tek başına onunla oynamak istiyor. Herkesin o oyuncakla oynamaya hakkı var. Bu durumda ne yapardınız?
2. Bahçede tüm çocukların elleri çok kirlenmiş. Aynı anda ellerini yıkamak istiyorlar. Sınıftaki her çocuğun ellerini yıkamaya hakkı var. Oysa sadece 2 tane lavabo var. Bu durumda ne yapardınız?
3. Yemek almak için sırada bekliyorsun. Ancak arkandaki arkadaşın senin önüne geçti. Bu durumda ne yaparsın?

ÇARŞAMBA

- ✓ Öğretmen, masanın üzerine çeşitli bebekler ve legolar yerleştirir.
- ✓ Öğretmen, sınıfı dört-beş kişilik gruplara ayırır.
- ✓ İlk olarak iki grubu yanına çağırır ve birine doğru davranışlar, diğer gruba ise yanlış davranışlar ile oynamaları gerektiğini söyler. (Bu söylediklerini diğer çocuklar duymamalıdır)
- ✓ Öğretmen tüm çocukların masanın karşısında yan yana dizilmelerini ve ilk iki grubun da rollerine uygun olarak oynamaya başlamalarını söyler.
- ✓ Öğretmen izleyici çocuklara hangi grubun doğru, hangi grubun yanlış davranışlarla oynadığını sorar. Hep birlikte karar verildikten sonra, öğretmen başka iki grubu çağırır ve onlarla da oyun tekrar oynanır.
- ✓ Öğretmen, dramaların ardından çocuklarla birlikte doğru ve yanlış davranışları belirler. Yanlış davranışların oluşturacağı sorunlar, kendilerinin ve başkalarının haklarına saygı göstermenin önemi hakkında konuşulur.

PERŞEMBE

- ✓ Öğretmen, çocuklara üç gün boyunca haklarımız ile ilgili neler öğrendiklerini ve hangi oyunları oynadıklarını sorar.
- ✓ Ardından tüm öğrencilerden adil olmak konulu birer resim yapmalarını ister.
- ✓ Öğretmen tüm resimleri toplar, sınıf panosuna asar ve asılan resimler hakkında sohbet ederler. Böylece adalet konulu proje sona erer.

PROJE

SINIF ANAYASASI

- ✓ Öğretmen, ders başlangıcında öğrencilerle kurallar hakkında sohbet eder.
- ✓ Ardından öğrencilere bir sınıf anayasası hazırlayacaklarını söyler.
- ✓ Öğretmen, çocuklara sınıfta hangi kurallara uymaları gerektiğini sorar. Onlardan cevapları alır ve tüm önerileri tahtaya yazar. Öğrencilerden sonra, kendi önerilerini de ekler.
- ✓ Ardından, öğretmen tüm kuralları oylamaya sunar. Sınıfın yarısından fazlasının “evet” dediği kurallar, sınıf anayasasına eklenmek üzere seçilir (Öğretmen, kendi yazdığı kuralları da oylamaya sunmalıdır).
- ✓ Tüm kurallar oylanır ve öğretmen anayasaya son şeklini vermeden önce kuralları okur. Sınıfta itirazı veya önerisi olan var mı sorulur.
- ✓ Bir sonraki gün, öğretmen, tüm öğrencilere renkli kâğıt ve kalemleri dağıtarak onlardan oluşturdukları sınıf kuralları ile ilgili birer resim çizmelerini ister. Bu sırada kendisi de kuralları resim kâğıtlar ile aynı ebatta mukavvalara yazar.
- ✓ Üçüncü gün ise çizilen resimler ve resme ait kuralların yazıldığı mukavva kağıtlar bir birlerine eklenerek Anayasa kitabı oluşturulur...

Not: 1. Tüm kurallar 10 maddeyi geçmemelidir.

2. Kurallar olumlu kipler ile yazılmalıdır. (“Gürültü Yapmayınız” yerine “Sessiz Olunuz” gibi)

3. Kurallar anayasaya genelleştirilerek yazılmalıdır.

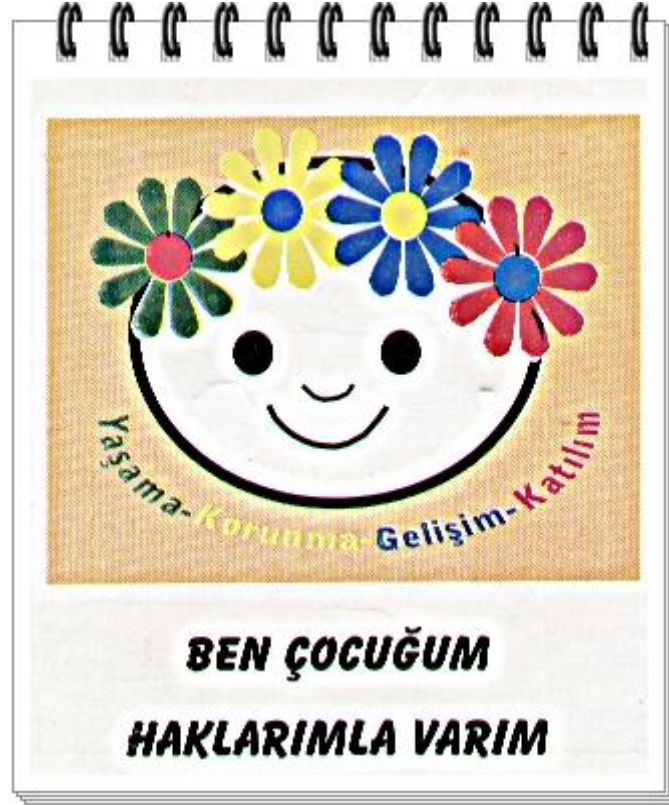
GÖRSEL MATERYAL

Sence hangi Şirin daha adil davranıyor?

Peki Gargamel sence adil biri mi?

GÖRSEL MATERYAL

SINIF İÇİ ETKİNLİK

MAHKEME KURULUYOR!

- ✓ Öğretmen sınıfta yaşanan olaylar hakkında sınıfla sohbet eder ve yaşanan sorunları bir kâğıda not alır. Öğrencilerin birbirleri hakkındaki sorunlarını yazdıktan sonra sınıfta mahkemeyi kurar.
- ✓ Tahtanın önüne bir sıra koyulur ve sınıfta adaletli olması ile tanınan veya adaletli davranacağından şüphe duyulmayan bir öğrenci seçilir. Seçilen öğrenci sınıfın hâkimi olur. Ek-1'deki dosyada bulunan hâkim yazısı öğrencinin yakasına yapıştırılır.
- ✓ Öğretmenin dersin başında not aldığı sorunları gündeme getirir. Ve sorunları yaşayan kişileri tahtaya çıkarır. Sanıklar (öğrenciler) avukatlarıyla birlikte tek tek dinlenir ve hâkim soruna çözüm üretir. Haksız olan kişilere adaletli bir şekilde ufak cezalar verebilir. Sınıfın sorunları tek tek mahkemeye taşınır ve sorunları çözülmesi istenir.
- ✓ Dersin sonunda öğretmen hâkimin yaptığı adaletli kararlar hakkında konuşur. Öğretmen adaletin önemi hakkında bir konuşma yapıp konuyu toparlayarak etkinlik sonlandırılır.

EK-1

Avukat

Avukat

Sanık

Sanık

Tanık

Tanık

Tanık

Tanık

SINIF İÇİ ETKİNLİK

ÇÜNKÜ

- ✓ Öğrencilere Ek 1'deki hikaye okunur.
- ✓ Öğretmen, öğrencilerin hikaye ile ilgili yorum yapmalarını sağlar. Buradaki adaletsizliğin ne olduğunu bulmalarını ister.
- ✓ Adalet, hak, eşitlik gibi kavramların anlaşıldığını düşündüğünde sınıfı iki veya üç gruba ayırır(öğrenci sayısına göre)
- ✓ İlk grup tahtaya çıkar ve yan yana dizilir.
- ✓ Öğretmen , “ Evde üzerimize düşen görevleri yerine getirmeli ve başkalarının hakkını çiğnememeliyiz çünkü” der ve sırayla öğrenciler bu cümleyi tamamlar.
- ✓ Örnek cümleler öğretmen tarafından çoğaltılır ve her grup etkinliği uygulayana kadar devam eder.

EK-1

Tahmin edin ne oldu? Geçen hafta sonu kardeşim ve ben evi çok dağıttığımız için ailece yapacağımız gezi annem ve babam tarafından iptal edildi. Ama biz dışarı çıkmayı çok istiyorduk. Annem eğer dağıttığımız her yeri toplarsak gidebileceğimizi söyledi. Birimiz oyuncakları toplarken diğeri de yediğimiz yiyecekleri kaldıracaktı. Ancak kardeşim yaptığımız iş bölümüne göre üzerine düşen görevi yerine getirmeyeceğini söyledi. Oysa adaletli bir şekilde görev dağılımı yapmıştık. Ne yazık ki her şeyi ben halledemeyeceğim için hafta sonumuzu evde geçirmek zorunda kaldık. Bu yaşadığım adaletsizlik yüzünden canım çok sıkıldı.

YAZILI MATERYAL

BİZ DÜNYA ÇOCUKLARI

Bizler çiçekleriyiz
Umudun ve sevincin,
Habercileriyiz biz,
Gelen mutlu günlerin.
Biz hepimiz kardeşiz.
Hep dünya çocukları,
Kuracağız birlikte
Yaşanası dünyayı.
Her ülkeden, her ırktan,
Biz dünya çocukları,
Verelim hep el ele
Dünyanın her yerinde.
Haydi çocuklar gelin bizimle,
Yürüyelim biz yarına,
Haydi çocuklar gelin bizimle,
Mutluluğa ve barışa.

Gülsüm AKYÜZ

YAZILI MATERYAL

BİZ DÜNYA ÇOCUKLARI

Bizler çiçekleriyiz Umudun ve sevincin, Habercileriyiz biz, Gelen mutlu günlerin. Biz hepimiz kardeşiz. Hep dünya çocukları, Kuracağız birlikte Yaşanası dünyayı. Her ülkeden, her ırktan, Biz dünya çocukları, Verelim hep el ele Dünyanın her yerinde. Haydi çocuklar gelin bizimle, Yürüyelim biz yarına, Haydi çocuklar gelin bizimle, Mutluluğa ve barışa.

Gülsüm AKYÜZ

SINIF İÇİ ETKİNLİKLER

ETKİNLİĞİN ADI: SOLUNUM SİSTEMİ

ETKİNLİĞİN SÜRECİ:

Çocuklar daire olacak şekilde dizilirler ve her öğrenci çevresini çizdiği bir çember içinde bekler. Öğretmen öğrencilere bu çemberden çıkmayacakları şekilde hareket edebileceklerini söyler.

Öğretmen sırayla ilk altı öğrenciye “Burun, Yutak, Gırtlak, Soluk Borusu, Akciğer ve Kalp” organlarını dağıtır. Sonraki altı öğrenciye tersten organları yani “Kalp, Akciğer, Soluk Borusu, Gırtlak, Yutak ve Burun” organlarını dağıtır. İlk altı öğrenci nefesi alan organları sonraki altı öğrenci nefesi veren organları canlandıracaktır.

Öğretmen şarkı eşliğinde ilk öğrenci Burun gibi davranmasını ister ve öğrenciye nefes almasını söyler. Burun olan öğrenci hareketlerini ona göre yapar. Burun nefesi aldıktan sonra yutak olan öğrenciye nefesi verir. Sırayla öğrenciler arasında nefes dolaşır. Kalp olan öğrenci nefesi aldıktan sonra nefes kirli nefese dönüşür. Kalp kirli havayı temiz havayla değiştirir ve tekrar akciğere gönderir. Oyun bu şekilde bir süre devam eder.

Oyunun ortasında öğretmen diğer öğrencilere bazı yönergeler verebilir. Örneğin;

Burunu bugün tembellik yapmak istiyor. Burunlar nefes almasınlar. Diğer organlar burun nefes almazsa ne yaparsınız?

Kalp çalışmaktan sıkıldı. İki gün dinlenmek istiyor. Kalpler tatil yapsın. Diğer organlar ne halde olursunuz?

Oyun bu şekilde devam eder. Oyunun sonunda öğrencilere organlardan birinin çalışmadığında neler hissettikleri sorulur.

Öğretmen “Tüm organlar görevlerini yerine getirdiğinde sorun olmadan çalışırlar. Organlar dayanışma içinde hareket ederek birbirlerine yardımcı olurlar.” der. Oyuna katılan öğrencilere teşekkür eder ve dersi sonlandırır.

KAYNAKÇA

Baran Z., "İlham Veren Başarı Öyküleri" Bilgivizyon Yayınları, İzmir, 2008 Prof.

Korkmaz G., "Ellerim Zil Bacaklarım Trampet \ Çocuklar İçin Etkinlikler", Kök Yayınları, Ankara, Nisan 2009

Karadağ A., "Okul Öncesinde Çoklu Zeka" Kök Yayıncılık, Ankara, Eylül 2009

Yavuz K., "Duygusal Zeka Gelişimi" Timaş Yayınları, İstanbul, 2010

Darıca N., "Etkinlik Dünyası", Morpa Yayınları, İstanbul, 2003

MEB Talim Terbiye Kurulu Yayınları

Tokuç H., "Sosyal Beceri Öğretmen Hikayeleri" Oluşum Yayınları, Ankara, 2008

Ertürkmen İ., Nasrettin Hoca Hikayeleri Damla Yayınları, İstanbul, 2012

Türkyılmaz N., Karaköse R., Saydam N., Ulusoy V., UzunS., "Adam Olacak

Çocuklar İçin Öykü, Oyun, Etkinlik Drama," Timaş Yayınları, İstanbul, 2009

www.bizegitimciyiz.com

www.anaokuluyuz.com

www.egitimhane.com

www.materyaller.com

<http://www.egitimhane.com>

<http://www.degerler.org/>